

POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE

Eikoissairaanhoidon palvelutarpeiden trendiennusteet

Väestökehityksen vaikutukset palvelujen käyttöön voidaan karkeasti laskea

- Pohjana ikäluokittaiset palvelujen käyttötiedot (THL) ja
- Tilastokeskuksen väestöennuste 2021

Laskenta ei huomioi esim.:

- nykyistä palvelujen ali-/ylikäyttöä
 - koronan vaikutusta on vähennetty käyttämällä 2018-2020 keskiarvolukuja
- sairastavuuden tai toimintakyvyn muutoksia
- palveluinnovaatioita, esim. uudet hoitomenetelmät,

Laskelmia voidaan täydentää:

- palvelujen käytön vaihtoehtoisilla skenaarioilla
- menokehityksellä tehtävittäin eri skenaarioissa

- Selvityksessä tuotettiin erikoissairaanhoidon palvelutarve-ennusteet Pohjois-Savon hyvinvointialueelle vuoteen 2040.
- Mukana ovat seuraavat tehtävät/palvelut:
 - **Toimenpiteelliset hoitajaksot (kirurgiset toimenpiteet)**
 - **Somaattisen erikoissairaanhoidon vuodeosastohoitajaksot**
 - **Päihdesairauksien vuodeosastohoitajaksot**
 - **Psykiatrian laitoshoidon hoitajaksot**
 - **Synnytykset**
 - **Lastentaudit**
 - (Muiden erikoisalojen osalta ei ole saatavissa ikäryhmittäistä tilastotietoa palvelujen käytöstä)
- Pohjatietona ikäluokittaiset palvelujen käyttötiedot (THL) ja väestöennuste (Tilastokeskus 2021).
- Tuloksena trendiskenaariot, jotka voivat olla pohjana esimerkiksi tavoiteskenaarion määrittelyssä strategisessa suunnittelussa.

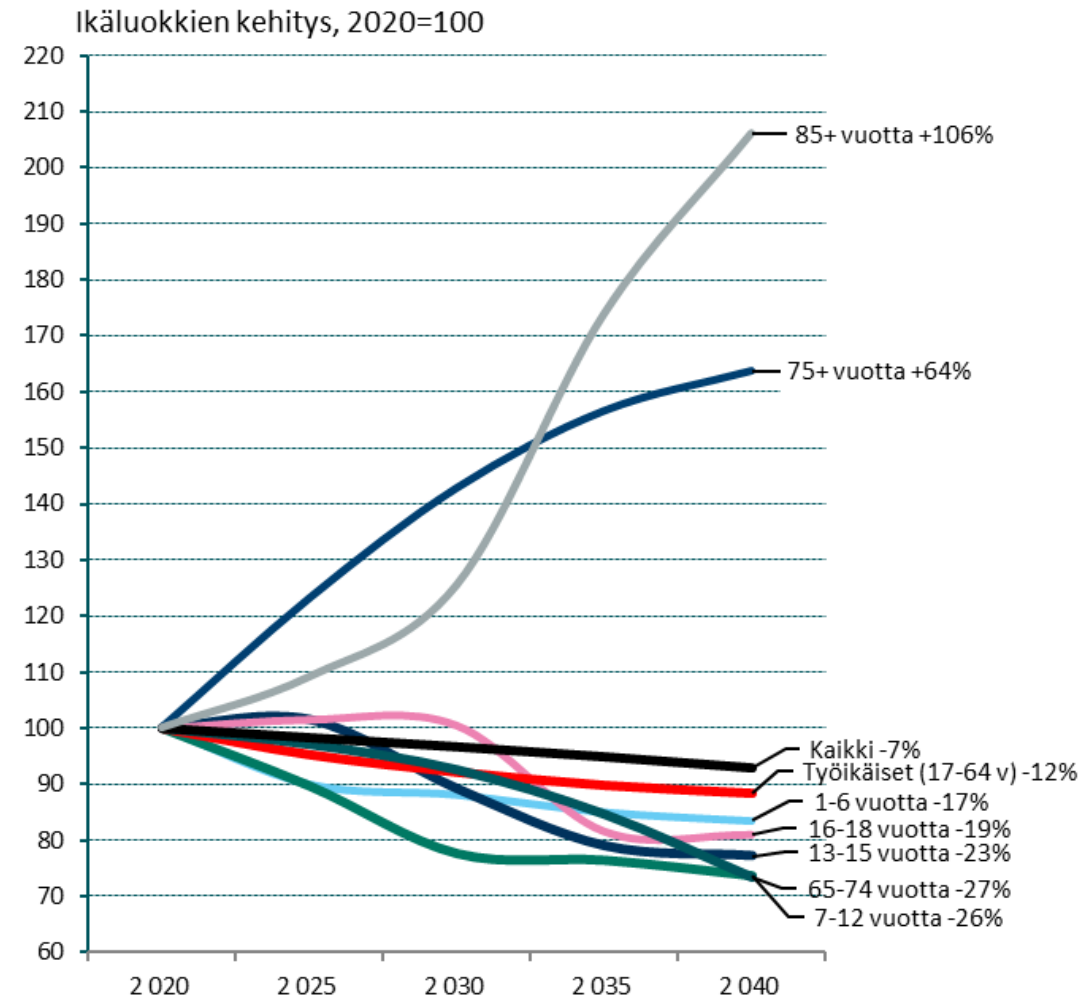
Väestömuutokset – Pohjois-Savon HVA

- **Pohjois-Savon hyvinvointialueen** väestö vähenee Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan 12% vuoteen 2040 mennessä.
- Eniten vähenee nuorten ikäluokat.
- Samalla 85 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa yli 100%.
- Nuorimpien ikääntyneiden (65-74 v.) määrä vähenee.

Pohjois-Savon HVA

Pohjois-Savon HVA	2 020	2 025	2 030	2 035	2 040	2020-2040
0 vuotta	1 830	1 866	1 781	1 748	1 712	-118
0-5 vuotta	12 267	11 536	11 127	10 781	10 587	-1680
1-6 vuotta	12 821	11 534	11 294	10 899	10 701	-2120
6 vuotta	2 384	1 864	1 948	1 866	1 826	-558
7-12 vuotta	15 334	13 756	11 911	11 730	11 306	-4028
13-15 vuotta	7 701	7 810	6 860	6 077	5 940	-1761
7-15 vuotta	23 035	21 566	18 771	17 807	17 246	-5789
16-18 vuotta	7 656	7 776	7 698	6 251	6 205	-1451
0-18 vuotta	45 342	42 742	39 544	36 705	35 864	-9478
Työikäiset (17-64 v)	141 075	134 407	130 014	126 689	124 673	-16402
65-74 vuotta	36 112	35 080	33 443	30 582	26 529	-9583
65+ -vuotta	63 383	68 652	72 391	73 292	71 187	+7804
75+ vuotta	27 271	33 572	38 948	42 710	44 658	+17387
85+ vuotta	8 025	8 754	10 067	13 950	16 540	+8515
Kaikki	244 743	240 684	236 720	232 382	227 557	-17186

Tilastokeskus,
väestöennuste
2021

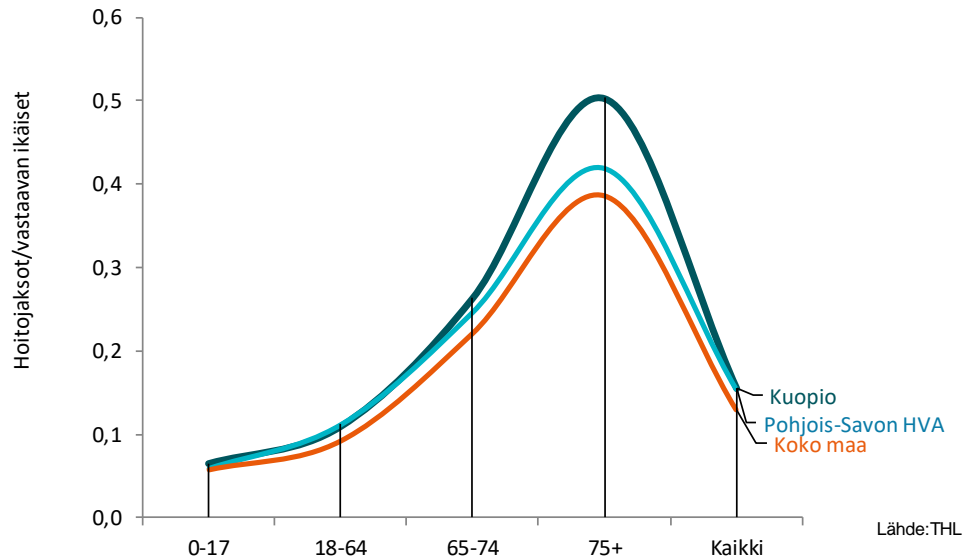

Somaattinen erikoissairaanhoito

- ✓ Sisältää sekä julkisen sektorin (kunnat, kuntayhtymät ja valtio) että yksityisen sektorin järjestämän sairaalahoidon. Somaattinen tarkoittaa, etteivät mukana ole psykiatriset sairaalat. Erikoissairaanhoito tarkoittaa, etteivät mukana ole terveyskeskusten vuodeosastot. Mukana ovat kuitenkin terveyskeskusten erikoislääkärijohtoiset vuodeosastot. Sairaalahoitoon sisältyvät myös synnytykset.
- ✓ Erikoissairaanhoidon avohoidon käynnit tai päiväkirurgia eivät sisälly hoitajaksoihin.
- Lähtötiedot: Somaattisen erikoissairaanhoidon hoitajaksojen keskiarvo 2018-2020 ikäryhmittäin (THL, mm. ind. [1257](#)).
- Trendiennuste: Tilastokeskuksen väestöennuste (2021) ikäryhmittäin.

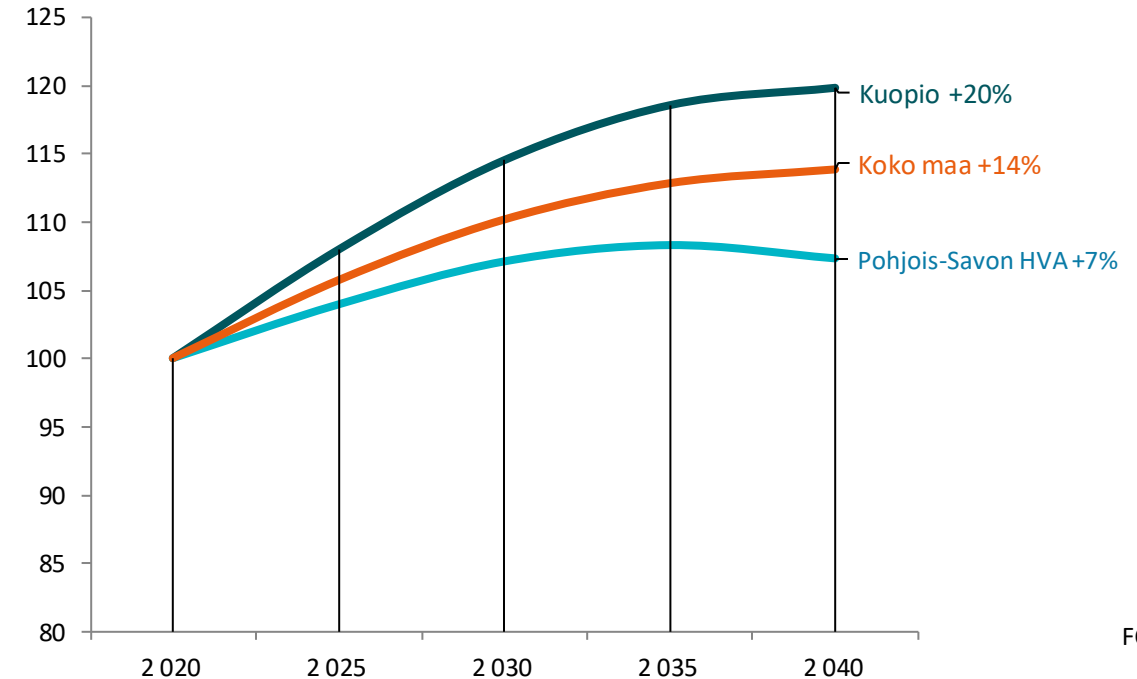
- Pohjois-Savossa somaattisen erikoissairaanhoidon hoitojaksoja on ollut enemmän kuin koko maassa keskimäärin.
- Pohjois-Savossa somaattisen erikoissairaanhoidon tarve kasvasi vuoteen 2040 mennessä 7 %, mikäli käyttö ikäryhmittäin säilyisi nykyisellä tasolla.

Somaattisen erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon hoitojaksot/1000 vastaavan ikäistä 2018-2020 ka.

	0-17	18-64	65-74	75+	Kaikki
<i>Kuopio</i>	0,07	0,11	0,26	0,50	0,16
<i>Pohjois-Savon HVA</i>	0,06	0,11	0,25	0,42	0,15
<i>Koko maa</i>	0,06	0,09	0,22	0,39	0,13

Somaattisen erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon tarve
Tarve on vakioitu vuosien 2018-2020 hoitojaksojen perusteella

Hoitojaksot	2 020	2 025	2 030	2 035	2 040
Kuopio	18 894	20 400	21 641	22 405	22 647
Pohjois-Savon HVA	38 978	40 515	41 743	42 210	41 831
Koko maa	726 918	768 669	801 135	820 589	827 990

Muutos

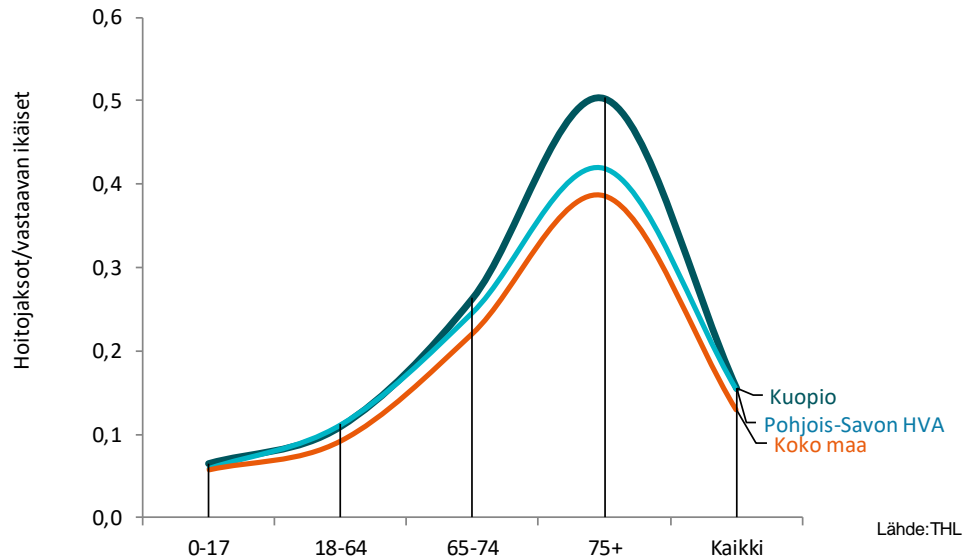
	2 020	2 025	2 030	2 035	2 040
Kuopio	0 %	+8%	+15%	+19%	+20%
Pohjois-Savon HVA	0 %	+4%	+7%	+8%	+7%
Koko maa	0 %	+6%	+10%	+13%	+14%

Kirurgiset toimenpiteet

- ✓ Kyseessä ovat toimenpideluokituksen (Toimenpideluokitus Ohjeita ja luokituksia 2004:2) koodeina ilmaistuna A-Q -alkuiset toimenpiteet lukuun ottamatta niitä toimenpiteitä, joissa koodin 3. merkki on numero. Mukana ovat kaikki toimenpiteitä suorittavat sairaalat. Mukana ei ole päiväkirurgian palveluala eivätkä avokäynnillä tehdyt kirurgiset toimenpiteet.
- Lähtötiedot: Vuoden aikana kaikkien potilaiden toimenpiteellisten vuodeosastohoitojaksojen (kirurgiset toimenpiteet) määrä vastaavan ikäistä kohti, keskiarvo 2018-2020 (THL, mm. ind. [2692](#)).
- Trendiennuste: Tilastokeskuksen väestöennuste (2021) ikäryhmittäin.

- Pohjois-Savossa kirurgisia toimenpiteitä on ollut hieman enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Kuopiossa niitä on ollut enemmän kuin muualla Pohjois-Savossa.
- Pohjois-Savossa kokonaisuutena kirurgisten toimenpiteiden määrä ei kasvaisi vuoteen 2040 mennessä, mikäli käyttö ikäryhmittäin säilyisi nykyisellä tasolla.

Somaattisen erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon hoitojaksot/1000 vastaavan ikäistä 2018-2020 ka.

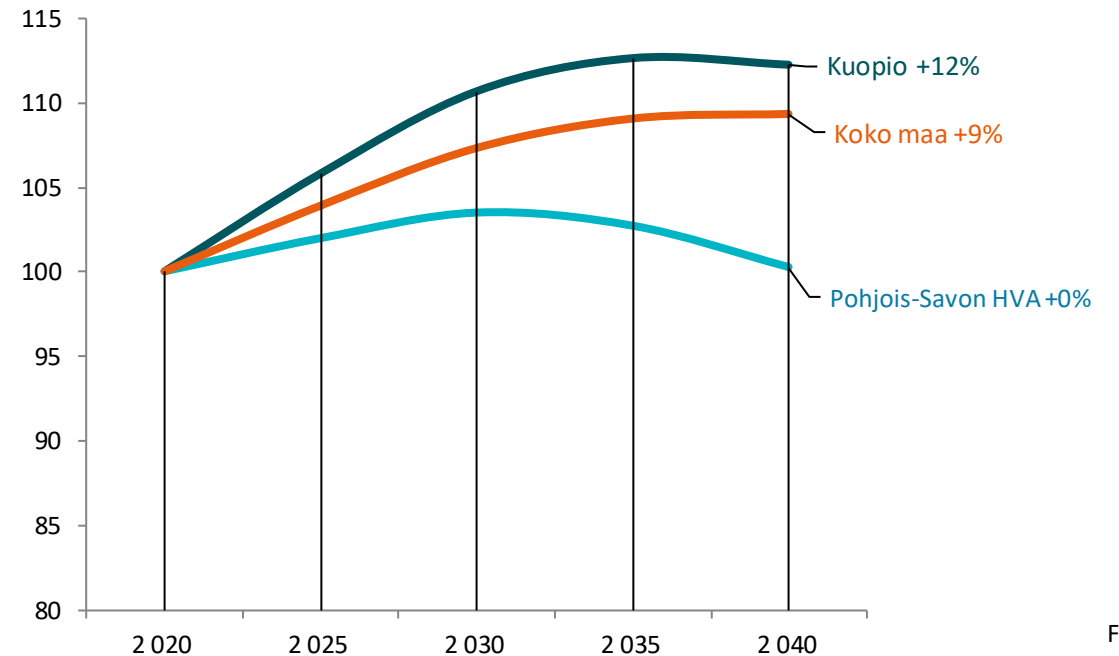

Lähde:THL

	0-17	18-64	65-74	75+	Kaikki
<i>Kuopio</i>	0,07	0,11	0,26	0,50	0,16
<i>Pohjois-Savon HVA</i>	0,06	0,11	0,25	0,42	0,15
<i>Koko maa</i>	0,06	0,09	0,22	0,39	0,13

Kirurgisten toimenpiteiden tarve

Tarve on vakioitu vuosien 2018-2020 hoitojaksojen perusteella

FCG

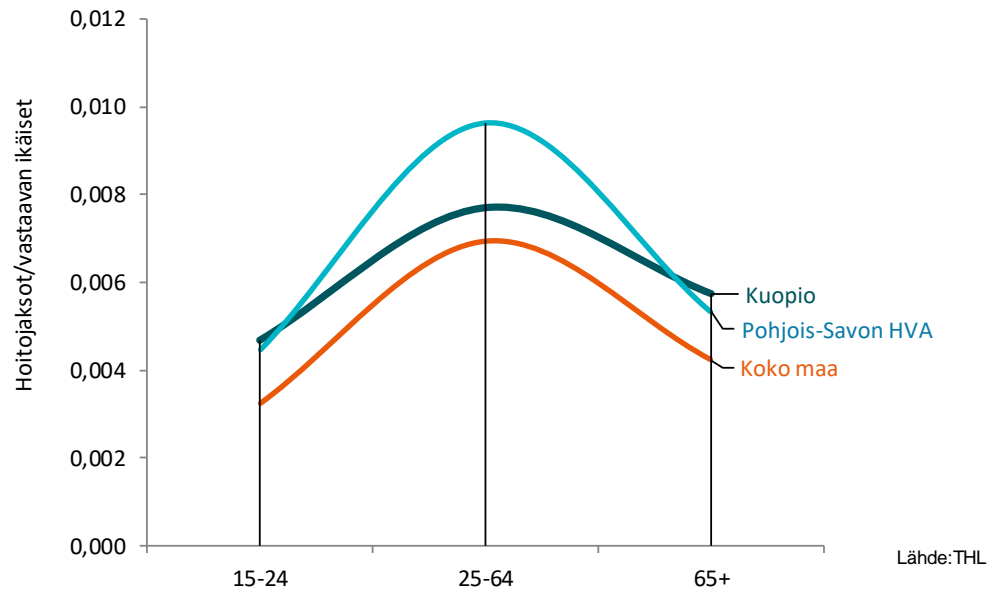
<i>Hoitojaksot</i>	2 020	2 025	2 030	2 035	2 040
Kuopio	5 128	5 425	5 675	5 776	5 756
Pohjois-Savon HVA	10 888	11 104	11 272	11 186	10 916
Koko maa	222 241	230 924	238 541	242 430	243 046
<i>Muutos</i>					
Kuopio	5 128	+6%	+11%	+13%	+12%
Pohjois-Savon HVA	10 888	+2%	+4%	+3%	+0%
Koko maa	222 241	+4%	+7%	+9%	+9%

Päihdesairauksien vuodeosastohoito

- ✓ Indikaattori ilmaisee vuoden aikana alkoholi, huumausaine, lääkeaine tai korvikkeet - päädiagnooseilla sairaaloiden vuodeosastoilla hoidossa olleiden hoitjaksojen lukumäärän vastaavan ikäistä kohden.
- Lähtötiedot: Päihdesairauksien vuodeosastohoidon hoitjaksojen keskiarvo 2018-2020 ikäryhmittäin (THL, mm. ind. [1279](#)).
- Trendiennuste: Tilastokeskuksen väestöennuste (2021) ikäryhmittäin.

- Pohjois-Savossa päihdesairauksien vuodeosastohoidon hoitajaksoja on ollut enemmän kuin koko maassa keskimäärin.
- Pohjois-Savossa psykiatrian laitoshoidon tarve laskisi vuoteen 2040 mennessä 6 %, mikäli käyttö ikäryhmittäin säilyisi nykyisellä tasolla.

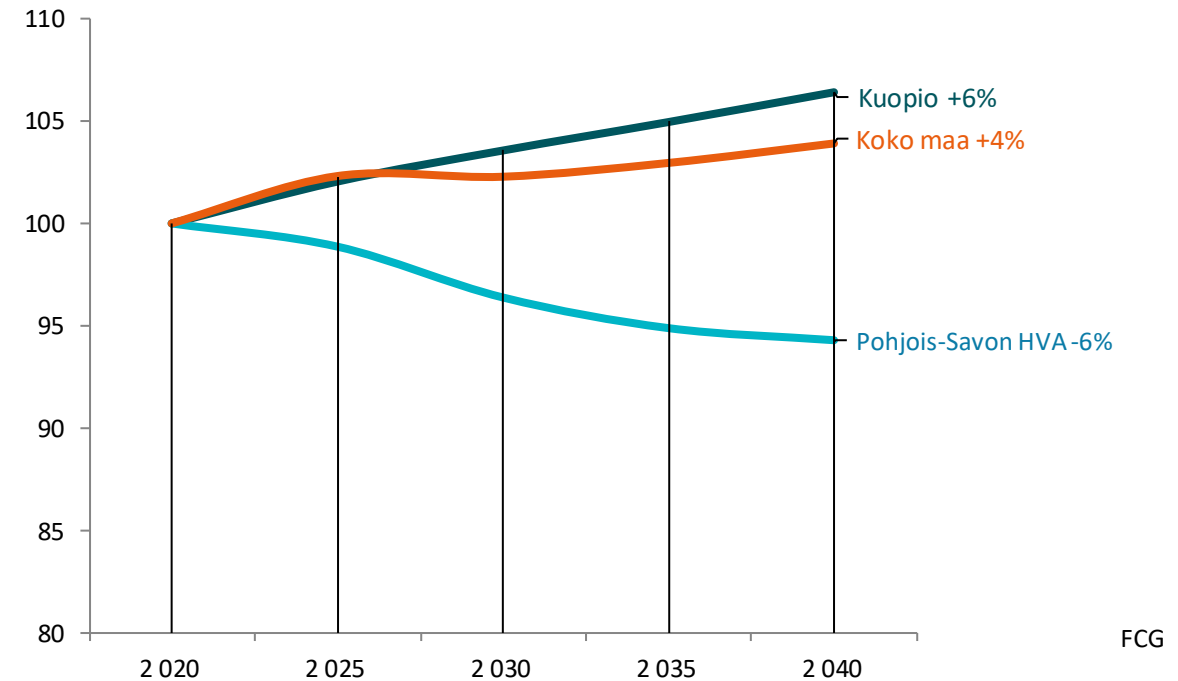
Päihdesairauksien vuodeosastohoitajaksot/vastaavan ikäinen 2018-2020 ka.

	15-24	25-64	65+
Kuopio	0,005	0,008	0,006
Pohjois-Savon HVA	0,004	0,010	0,005
Koko maa	0,003	0,007	0,004

Päihdesairauksien vuodeosastohoidon tarve

Tarve on vakioitu vuosien 2018-2020 hoitajaksojen perusteella

Hoitajaksot	2 020	2 025	2 030	2 035	2 040
Kuopio	693	707	718	727	737
Pohjois-Savon HVA	1 634	1 616	1 575	1 551	1 541
Koko maa	26 763	27 378	27 369	27 548	27 801
Muutos					
Kuopio	0 %	+2%	+4%	+5%	+6%
Pohjois-Savon HVA	0 %	-1%	-4%	-5%	-6%
Koko maa	0 %	+2%	+2%	+3%	+4%

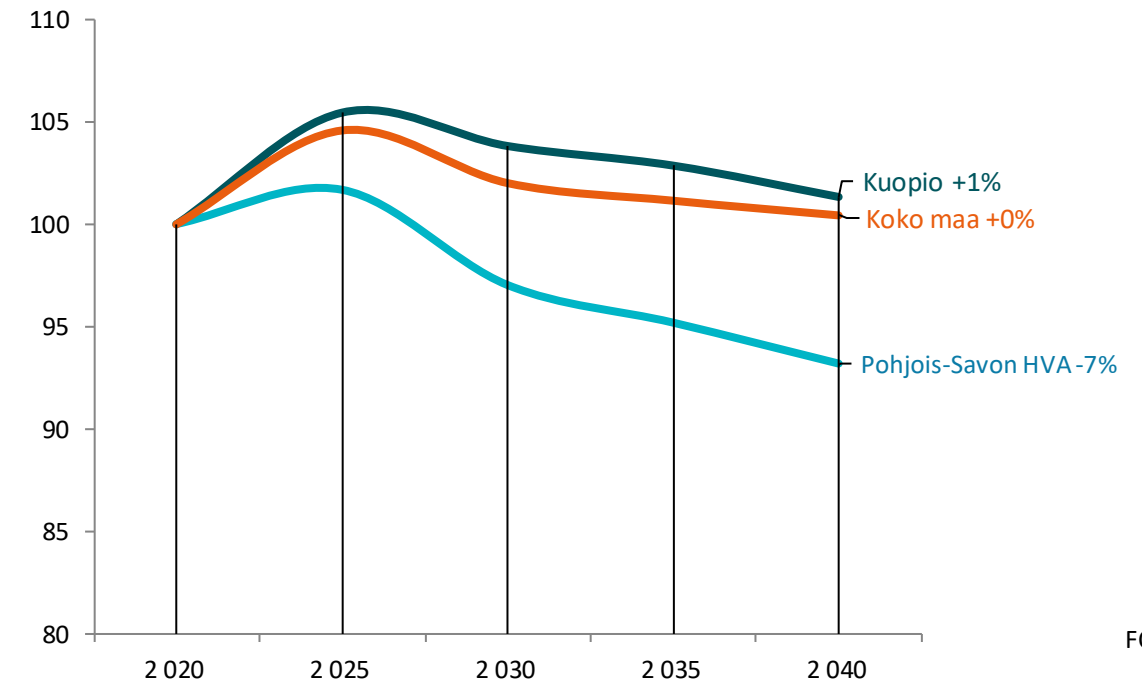
Synnytykset

- ✓ Synnytysten määrä on laskelmassa Tilastokeskuksen väestöennusteen syntyneiden määrä.

- Pohjois-Savossa synnytysten määrä laskisi vuoteen 2040 mennessä 7% Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan.

Synnytysten määrä

Syntyneiden määrä Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan

FCG

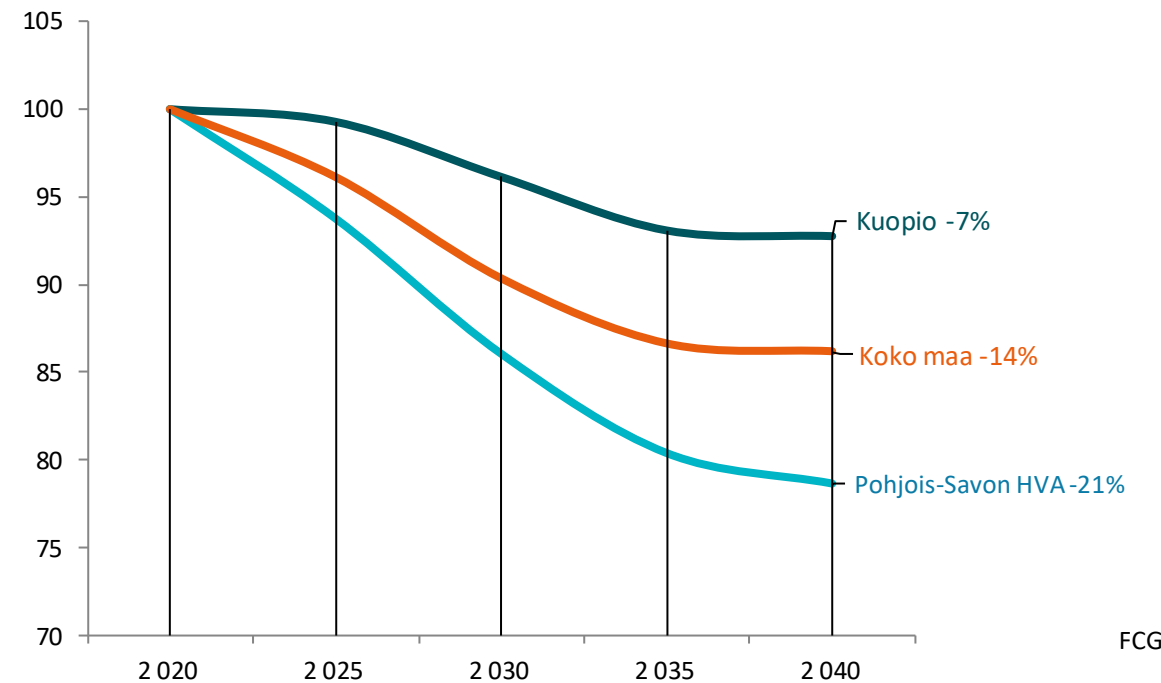
<i>Lukumäärä</i>	2 020	2 025	2 030	2 035	2 040
Kuopio	1 039	1 096	1 079	1 069	1 053
Pohjois-Savon HVA	1 858	1 889	1 803	1 769	1 732
Koko maa	46 524	48 657	47 462	47 062	46 728
<i>Muutos</i>					
Kuopio	0 %	+5%	+4%	+3%	+1%
Pohjois-Savon HVA	0 %	+2%	-3%	-5%	-7%
Koko maa	0 %	+5%	+2%	+1%	+0%

Lastentaudit

- ✓ Lastentautien määrän kehitys on laskelmassa Tilastokeskuksen väestöennusteen 0-17 vuotiaiden määrä.

- Pohjois-Savossa lasten määrä laskisi vuoteen 2040 mennessä 21% Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan.

Lastentautilien määrä Lasten määrä (0-17 vuotta)

FCG

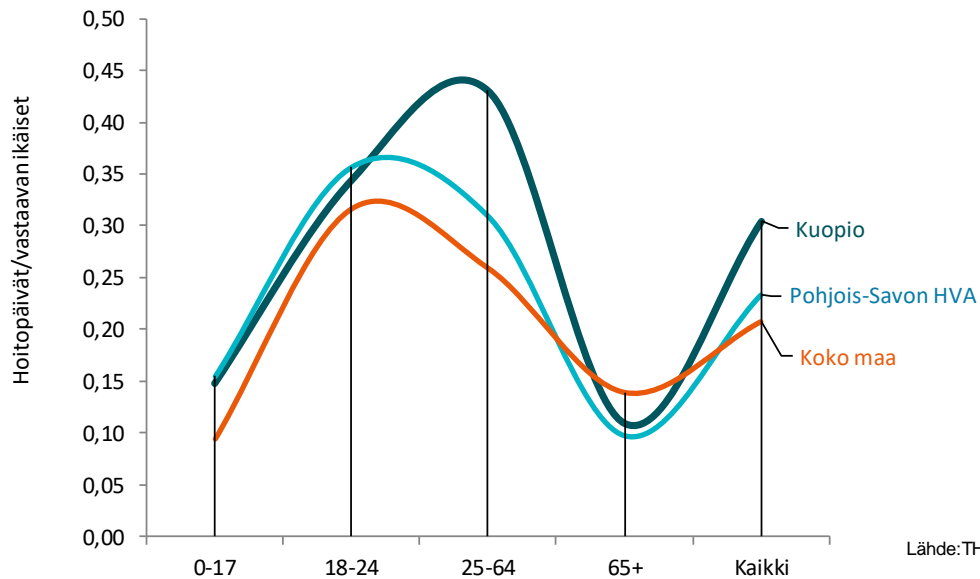
<i>Lukumäärä</i>	2 020	2 025	2 030	2 035	2 040
Kuopio	21 126	20 973	20 308	19 660	19 591
Pohjois-Savon HVA	43 449	40 747	37 405	34 948	34 194
Koko maa	1 041 526	1 001 181	940 911	902 148	897 484
<i>Muutos</i>					
Kuopio	0 %	-1%	-4%	-7%	-7%
Pohjois-Savon HVA	0 %	-6%	-14%	-20%	-21%
Koko maa	0 %	-4%	-10%	-13%	-14%

Psykiatrian laitoshoido

- ✓ Indikaattori ilmaisee vuoden aikana kaikkien psykiatrisessa laitoksessa hoitoa saaneiden 0-16-vuotiaiden hoitopäivien lukumäärän vastaavan ikäistä kohti. Mukana ovat kaikki psykiatrian erikoisalan vuodeosastot julkisella sektorilla (kunta/ kuntayhtymä ja valtio). Yksityissektorilla ei järjestetä psykiatrista laitoshoidoa. Hoitopäivät vuoden aikana sisältävät kalenterivuodelle osuvat hoitopäivät. Hoitopäivät saadaan lähtöpäivän (tai 31.12) ja tulopäivän (tai 1.1) erotuksena, joten lähtöpäivä ei tule mukaan. Jos lähtö- ja tulopäivä ovat samat, hoitopäivien lukumääräksi tulee yksi.
- Lähtötiedot: Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivien keskiarvo 2018-2020 ikäryhmittäin (THL, mm. ind. [704](#)).
- Trendiennuste: Tilastokeskuksen väestöennuste (2021) ikäryhmittäin.

- Pohjois-Savossa psykiatrian laitoshoidon hoitopäiviä on ollut hieman enemmän kuin koko maassa keskimäärin.
- Pohjois-Savossa psykiatrian laitoshoidon tarve laskisi vuoteen 2040 mennessä 7 %, mikäli käyttö ikäryhmittäin säilyisi nykyisellä tasolla.

Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät/vastaavan ikäinen 2018-2020 ka.

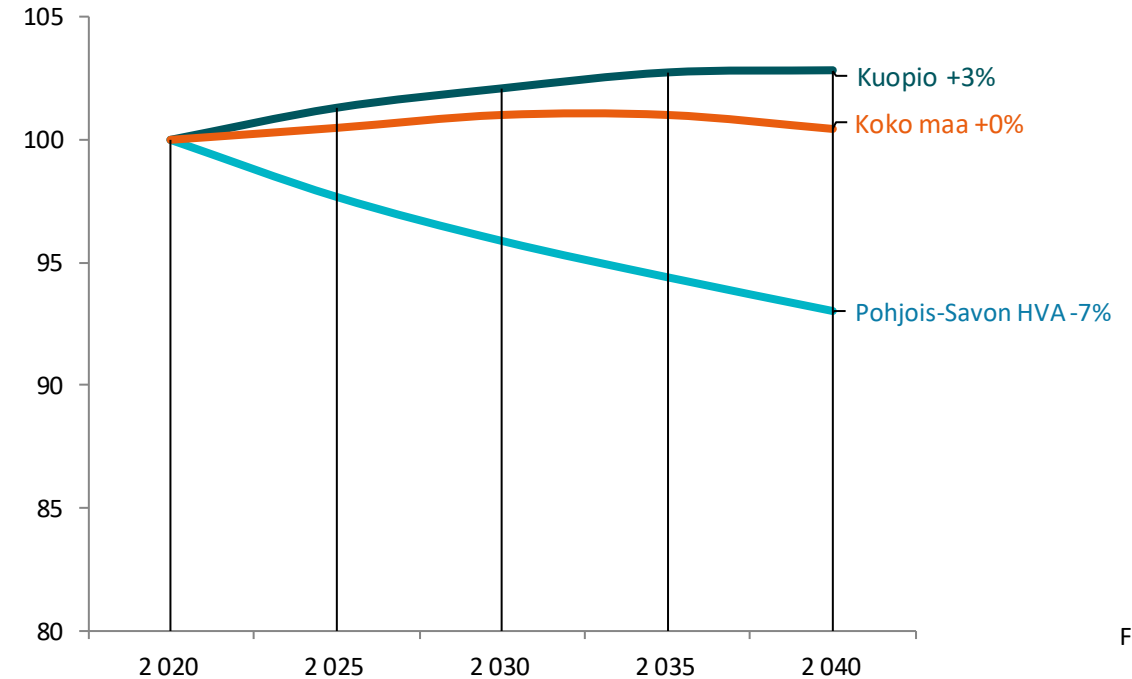

Lähde: THL

	0-17	18-24	25-64	65+	Kaikki
<i>Kuopio</i>	0,15	0,34	0,43	0,11	0,30
<i>Pohjois-Savon HVA</i>	0,16	0,36	0,31	0,10	0,23
<i>Koko maa</i>	0,09	0,32	0,26	0,14	0,21

Psykiatrian laitoshoidon tarve

Tarve on vakioitu vuosien 2018-2020 hoitopäivien perusteella

FCG

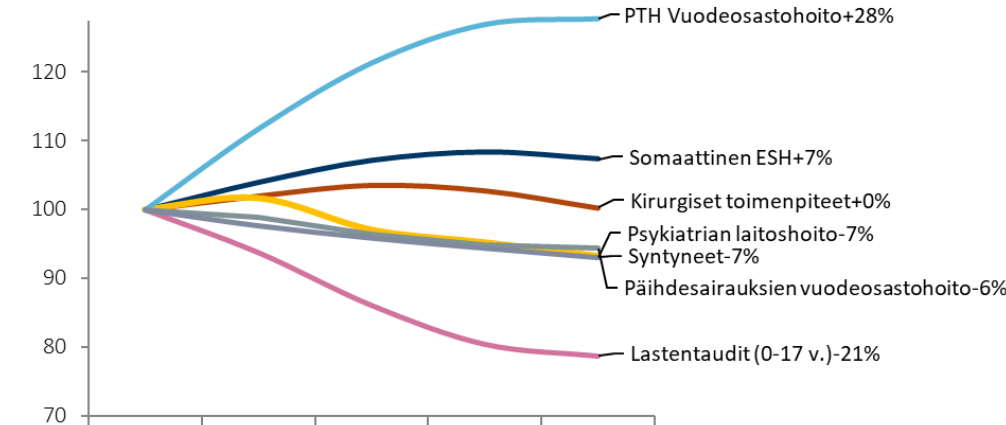
<i>Hoitopäivät</i>	2 020	2 025	2 030	2 035	2 040
Kuopio	36 362	36 829	37 114	37 346	37 379
Pohjois-Savon HVA	57 954	56 609	55 565	54 706	53 907
Koko maa	1 137 095	1 142 536	1 148 468	1 148 480	1 142 085
<i>Muutos</i>					
Kuopio	0 %	+1%	+2%	+3%	+3%
Pohjois-Savon HVA	0 %	-2%	-4%	-6%	-7%
Koko maa	0 %	+0%	+1%	+1%	+0%

Yhteenveto

- Somaattisen erikoissairaanhoidon hoitajaksojen määrä kasvasi.
- Kirurgiset toimenpiteiden määrä säilyisi.
- Psykiatrisen laitoshoidon, päihdesairauksien vuodeosastohoidon, synnytysten ja lastentautien (lasten) määrä pieninisi.
 - Muiden erikoisalojen osalta ei ole saatavissa ikäryhmittäistä tilastotietoa palvelujen käytöstä.
- *Vertailun vuoksi tarkastelussa on mukana myös perusterveydenhuollon vuodeosastohoito*

Palvelutarpeiden kehitys, 2020=100

Pohjois-Savon HVA

	2020	2025	2030	2035	2040
Somaattinen ESH+7%	100	104	107	108	107
Kirurgiset toimenpiteet+0%	100	102	104	103	100
Syntyneet-7%	100	102	97	95	93
Lastentaudit (0-17 v.)-21%	100	94	86	80	79
PTH Vuodeosastohoito+28%	100	112	121	127	128
Päihdesairauksien vuodeosastohoito-6%	100	99	96	95	94
Psykiatrian laitoshoido-7%	100	98	96	94	93

Pohjois-Savon HVA		2020	2025	2030	2035	2040
Somaattinen ESH	Hoitajakset	38 978	40 515	41 743	42 210	41 831
Kirurgiset toimenpiteet	Hoitajakset	10 888	11 104	11 272	11 186	10 916
Psykiatrian laitoshoido	Hoitopäivät	57 954	56 609	55 565	54 706	53 907
Päihdesairauksien vuodeosastohoito	Hoitajakset	1 634	1 616	1 575	1 551	1 541
Syntyneet	Synnytykset	1 858	1 889	1 803	1 769	1 732
Lastentaudit (0-17 v.)	Lukumäärä	43 449	40 747	37 405	34 948	34 194
PTH Vuodeosastohoito	Hoitajakset	16 780	18 750	20 354	21 291	21 430